

Egészséggazdasági, egészségpolitikai és szociálpolitikai nemzetközi sajtószemle

2016. 26. sz.

Gyógyszer

- A nemzetközi gyógyszeripar számokban
- Az Európai Bíróság ítélete a vényköteles gyógyszerek németországi árszabályozásáról
- Gyógyszeratlasz 2016 – *Arzneimittel-Atlas 2016*
- A német szövetségi kabinet elfogadta az új gyógyszer törvény tervezetét

Kórházfinanszírozás

- Az ellátórendszer költségeinek és finanszírozásának alakulása a kórházfinanszírozás revíziója óta Svájcban. Aktualizálás 2013

Társadalombiztosítás

- 2016 első félévében csökkent a német társadalombiztosítás deficitje

Népegészségügy

- A tuberkulózis terápiaja Európában

Nőgyógyászat

- Orvosilag asszisztált reprodukció Ausztráliában
- A terhes nők test-tömeg-indexe és az újszülött biológiai életkora

eHealth

- Telemedicina Lengyelországban uniós forrásokból

Praxishírek

- Az orvosi praxisok túl sok kamatot, kezelési költséget és hiteldíjat fizetnek

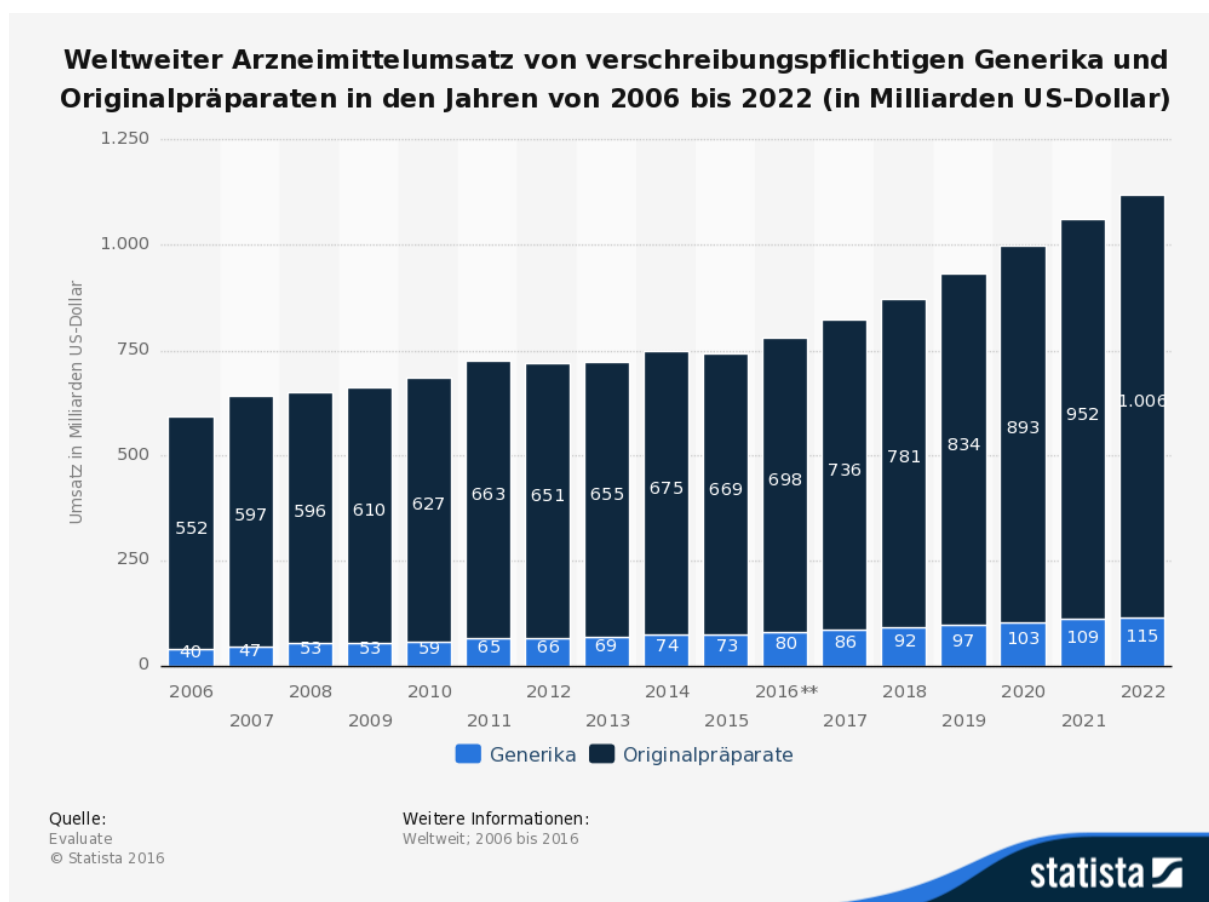
A sajtószemle az EGVE honlapján: <http://www.egve.hu/sajtoszemle>

A nemzetközi gyógyszeripar számokban
Arzt & Wirtschaft online, 2016. október 11.

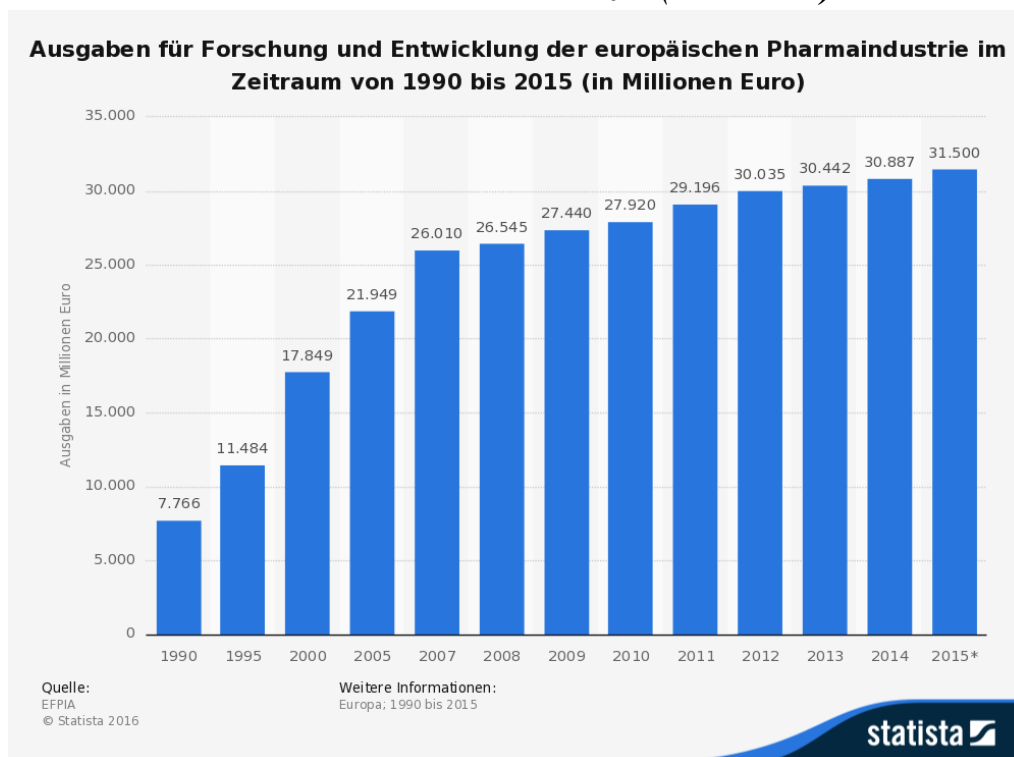
Kulcsszavak: gyógyszer, gyógyszeripar, nemzetközi

Forrás Internet-helye: https://www.arzt-wirtschaft.de/wissen-fuer-angeber-die-pharmaindustrie-in-zahlen/?auwUsrGr=so&utm_campaign=FINANZEN-Newsletter-12_10_2016-2016-10-12+05%253A30%253A00&utm_source=AuW-Newsletter&utm_medium=email&utm_term=Bildergalerie-Wissen+f%25C3%25BCr+Angeber%253A+Die+Pharmaindustrie+in+Zahlen&utm_content=SO

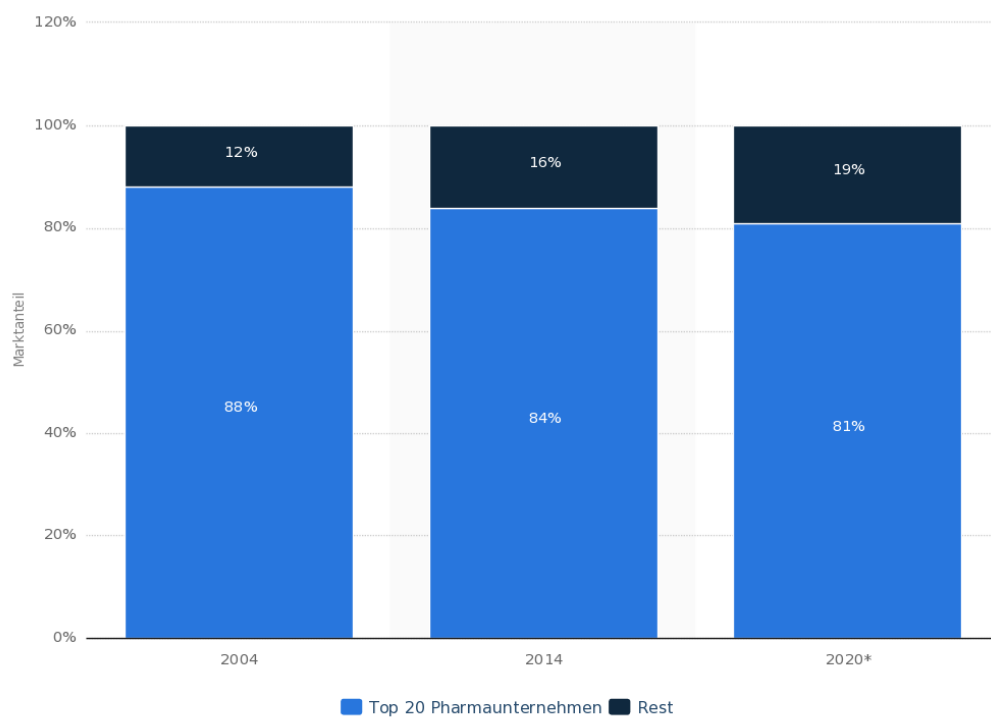
*Vényköteles generikumok és eredeti készítmények forgalma
világviszonylatban 2006 és 2022 között (milliárd USD)*

*Az európai gyógyszeripar kutatás-fejlesztésre fordított kiadásai
1990 és 2015 között (millió EUR)*

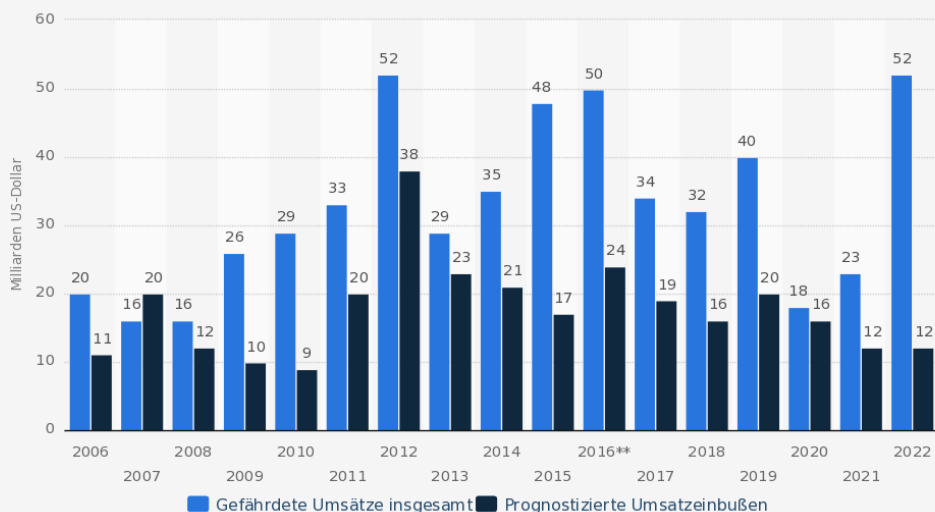

Szabadalmi védelem alatt álló gyógyszerek forgalma

Lejáró szabadalmak

Potentielle Umsatzeinbußen der weltweiten Pharmaindustrie aufgrund auslaufender Arzneimittelpatente in den Jahren 2006 bis 2022 (in Milliarden US-Dollar*)

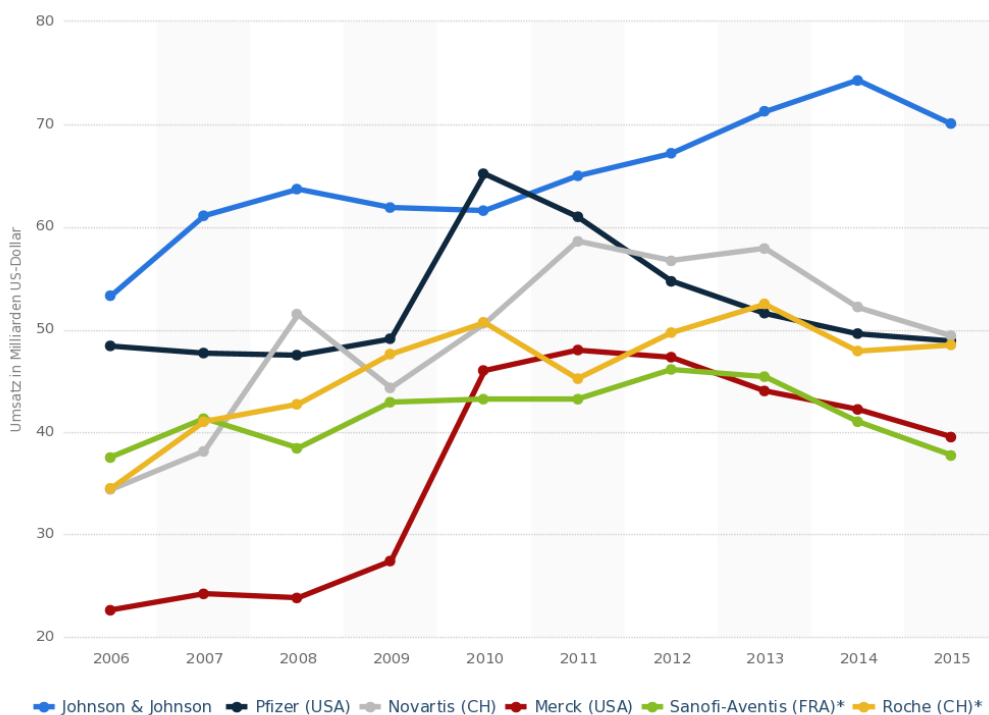

Quelle:
Evaluate
© Statista 2016

Weitere Informationen:
Weltweit; 2006 bis 2016

statista

A vezető gyógyszergyártók forgalmának alakulása

***Az Európai Bíróság ítélete a vényköteles gyógyszerek
németországi árszabályozásáról***

DAZ online, 19. 10. 2016

Pharmazeutische Zeitung online, 19. 10. 2016

Die Welt, 2016. 10. 2016

Kulcsszavak: gyógyszer, árszabályozás, internetes
gyógyszerkereskedelem, Európai Bíróság, Németország

Forrás Internet-helye: <https://www.deutsche-apotheker-zeitung.de/news/artikel/2016/10/19/eugh-kippt-boni-verbot> ;
<http://www.pharmazeutische-zeitung.de/index.php?id=65729> ,
<https://www.welt.de/wirtschaft/article158873483/Preisbindung-fuer-rezeptpflichtige-Medikamente-rechtswidrig.html>

Az Európai Bíróság ítélete:

https://www.deutsche-apotheker-zeitung.de/ Resources/Persistent/42857959e9b24652d4b7489df71ccd927c03ee8c/EuGH%20C_0148_2015%20DE%20ARR.pdf (német szöveg) ;
<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-148/15> (magyar adatlap)

Az Európai Bíróság 2016. október 19-én 9.30 órakor kihirdette ítéletét, miszerint a vényköteles gyógyszerek egységes németországi árszabása sérti az uniós jogot. A német napilapokat és szaklapokat ellepték a tiltakozások és állásfoglalások. A Szövetségi Egészségügyi Minisztérium is elhatárolódott.

A bírák szerint a német szabályozás, amely a külföldi internetes gyógyszertárakat is kötelezi a gyógyszerárakról szóló rendelet betartására, ha németországi ügyfeleknek küldenek gyógyszert, az áruk szabad áramlásának indokolatlan korlátozását jelenti. A külföldi gyógyszertárak számára az internetes kereskedelem az egyetlen mód, hogy megjelenhessenek a német piacon. Másrészt az internetes gyógyszertárak számára az árverseny fontosabb versenytényező lehet, mint a tradicionális gyógyszertárak számára.

Alapvetően az áruk szabad áramlásának korlátozása az egészség és az élet védelme érdekében igazolható lenne. A luxemburgi bírák szerint azonban nem ez az alkalmas eszköz e cél elérése érdekében. Különösképpen nem

sikerült bizonyítani, hogy az egységes árszabás mennyiben járult hozzá a tradicionális gyógyszertárak jobb földrajzi megoszlásának biztosításához Németországban.

Sőt, a bírák úgy ítélik meg, hogy egyes benyújtott dokumentumok épp az ellenkezőjét sugallják, mégpedig azt, hogy a gyógyszertárak közötti árverseny az arányos területi gyógyszerellátást ösztönözné. Így ugyanis ösztönzés jön létre az olyan vidékeken való gyógyszertáralapításra, ahol a gyógyszertárak alacsonyabb száma miatt magasabb árakat lehet kérni.

A bíróság azt is hangsúlyozza, hogy nem áll rendelkezésére bizonyíték arra vonatkozóan, hogy az internetes gyógyszertárak az adott szabályozás nélkül árversenyt gerjesztenének és így olyan fontos szolgáltatások, mint a sürgősségi ellátás, nem lennének biztosíthatók Németországban, mivel ennek következtében csökkenne a hagyományos gyógyszertárak száma. A hagyományos gyógyszertárak egyéb versenytényezők segítségével, mint a betegeknek nyújtott helyi tanácsadás, megőrizhetnék versenyképességüket.

Az eljárásra azért került sor, mert a holland DocMorris internetes gyógyszertár árengedményeket ígért a *Német Parkinson Társaság* tagjai számára. Jóllehet a *Szövetségi Köztársaság Legfelső Bíróságainak Közös Szenátusa* 2012-ben megállapította, hogy a német szabályozás nem sérti a közösségi jogot, az *Oberlandesgericht Düsseldorf* a versenyhivatal által kezdeményezett eljárás keretében kérdéssel fordult az Európai Bírósághoz.

Esetszám: C-148/15

Gyógyszer-Atlasz 2016 – Arzneimittel-Atlas 2016

IGES Institut – Verband der forschenden Arzneimittelhersteller (vfa),
2016.10.18.

Kulcsszavak: gyógyszer, Németország

A Forrás Internet-helye: <http://www.arzneimittel-atlas.de/> ;
[http://www.arzneimittel-atlas.de/e8/e14356/e14528/Arzneimittel Atlas 2016 Methodik IGES Institut.pdf](http://www.arzneimittel-atlas.de/e8/e14356/e14528/Arzneimittel_Atlas_2016_Methodik_IGES_Institut.pdf) ;
<http://www.vfa.de/de/wirtschaft-politik/artikel-wirtschaft-politik/arzneimittel-atlas-2016.html> ;
<https://www.pharma-fakten.de/news/details/438-kostendebatte-arzneimittel-atlas-2016-medizinischer-fortschritt-bleibt-unbezahlbar/>

Megrendelés: http://www.mwv-berlin.de/buecher-bestellen/product_info.php?info=p715_Arzneimittel-Atlas-2016.html

2015-ben a gyógyszerpiacon a szabadalmak lejárásiából és a kialakított rabattokból származó megtakarítási effektusok meghaladták az innovációkra fordított többletkiadásokat. A kötelező betegebiztosítás gyógyszerkiadásai 2015-ben 4,4%-kal növekedtek.

A gyógyszerkiadások növekedése 2010. óta alacsonyabb volt, mint az egyéb kiadásoké

egyéb kiadások – gyógyszerkiadások – orvosi kezelés – kórházi kezelés

Prof. Bertram Häussler (IGES-Institut) szerint a növekedés „össességében mérsékeltnak számít”. 2016-ban (4,3%) és 2017-ben (4,6%) hasonló értékekre

számíthatunk. A gyógyszerkiadások 34,8 milliárd EUR-t tesznek ki, így a kötelező betegbiztosítás összkiadásainak harmadik helyén állnak.

A költségnövekedés legfontosabb felhajtó ereje az új gyógyszerek nagyobb mennyiségű fogyasztása és az innovációs komponens. Ez utóbb 2015-ben 1,135 milliárd EUR-t tett ki.

A Gyógyszer-Atlasz szerzői idén a Hepatitis C elleni és a rákellenes gyógyszerekkel foglalkoztak kiemelten. A krónikus májfertőzés tekintetében az „apokaliptikus várakozások” nem teljesültek, az új antivirális gyógyszerek alkalmazásával ugyanis csaknem minden beteg meggyógyul. Ezek költségei csak a bevezetést követően növekedtek, majd a „fogyasztás lenyugvását” követően normalizálódtak és a jövőben további csökkenésük várható.

Häussler professzor szerint az innovációk hasznának figyelembevételével semmi értelme vitákba bocsátkozni az új gyógyszerek áráról, amit a rákellenes gyógyszerek példájával szemléltetett. Az IGES-Institut számításai szerint a rákos megbetegedésekben való halálozás 1993. óta egynegyedével csökkent. Ehhez a gyógyszerek döntő módon hozzájárultak. Költségeik ugyan növekedtek (2015-ben 4,1 milliárd EUR-ra), arányuk azonban alig változott. Sok új gyógyszer bevezetésének vagyunk tanúi, az összköltségek azonban mérsékelten alakulnak.

Birgit Fischer (a Kutató Gyógyszergyártók Szövetségének ügyvezető igazgatója) szerint az orvostudomány vívmányai megfizethetők maradnak. Rövidesen világviszonylatban a leggyakoribb halálokok körében a rákos megbetegedések megelőzik a szív-és érrendszeri megbetegedéseket. Jelenleg a gyógyszergyártó cégeknél az összes projekt egyharmada a rákos megbetegedéseket veszi célba. 2016-ban az új onkológiai készítmények száma kétszámjegyű lesz.

A betegpénztárak pénzügyi helyzete jelenleg megengedi, hogy a takarékoskodásról szóló viták helyett a betegek ellátásának minősége kerüljön előtérbe. Birgit Fischer csalódottságot érez a gyógyszerellátás megerősítéséről szóló törvény (*Arzneimittelversorgungsstärkungsgesetzes – AM-VSG*) tervezete [lásd alább] miatt, amely bizonyos körülmények között lehetővé teszi a Közös Szövetségi Bizottság számára az új gyógyszerek felírásának korlátozását. Tévedés azt hinni, hogy a megtakarítási intézkedések biztosíthatják az egészségügyi rendszer fenntarthatóságát. Az elkövetkező években a terápiák vonatkozásában várható fejlemények tükrében az új gyógyszerek felírásának korlátozása felér egy botrányal.

[Lásd még: *Gyógyszer-Atlasz – Arzneimittel-Atlas*, 2010. 40. sz.; 2012. 38. sz.; 2013. 24. sz.; 2014. 43. sz.; 2015. 15. sz.]

A német szövetségi kabinet elfogadta az új gyógyszer törvény tervezetét

Bundesministerium für Gesundheit

Pressemitteilung Nr. 50. Berlin, 12. 10. 2016

Kulcsszavak: gyógyszer, jogszabály, Németország

Forrás Internet-helye:

http://www.bmg.bund.de/fileadmin/dateien/Pressemitteilungen/2016/2016_4/161012-50_PM_AMVSG_Kabinett.pdf

A törvénytervezet:

http://www.bmg.bund.de/fileadmin/dateien/Downloads/Gesetze_und_Vero_rdnungen/GuV/A/AMVSG_Kabinettvorlage.pdf

A német szövetségi kabinet elfogadta „*A kötelező betegbiztosítás keretében nyújtott gyógyszerellátás megerősítéséről szóló törvény*” („*Gesetz zur Stärkung der Arzneimittelversorgung in der GKV*“ – *GKV-Arzneimittelversorgungsstärkungsgesetz – AMVSG*) tervezetét, amely egyebek között továbbfejleszti a gyógyszerpiac újrendezéséről szóló törvényt (*Arzneimittelmarktneuordnungsgesetz – AMNOG*, 2011), valamint az új hatóanyagok haszonértékelésére és árképzésére vonatkozó bevált eljárásokat. A tervezet legfontosabb rendelkezései:

- A haszonértékelés során jobban figyelembe kell venni a gyermekgyógyszereket. Antibiotikumok haszonértékelésénél (és a rögzített támogatású csoportba történő besorolásánál) a jövőben a rezisztencia helyzetét is értékeli.
- A gyógyszerek piaci bevezetését követő első évben a szabad árképzés csak a 250 millió EUR küszöbérték eléréséig érvényes.
- A jövőben az orvosokat jobban kell tájékoztatni a haszonértékelés eredményeiről.
- A gyógyszerek megállapodás szerinti térítési összegének nyilvános listázása megszűnik. Az ármegállapodások kereteinek szabályozására új rendelet készül.
- Indokolt egyedi esetekben – ha ez a beteg részére fontos terápiás opciót jelent – nem bizonyított többlethaszon esetén a térítési összegekről való

megállapodás során lehetővé válik az azon feltételtől való eltérés, miszerint a térítés összege nem vezethet magasabb éves terápiás költségekhez, mint a leggazdaságosabb hasonló terápia.

- A többlethaszon újabb tudományos eredmények alapján történő újabb értékelésének határideje megrövidül.
- Az árszabályozás nélküli gyógyszerek tekintetében érvényes ármonitoriumot 2022 végéig meghosszabbítják. Az árakat 2018-tól az inflációs rátának megfelelően kiigazítják.
- A teljes területet lefedő gyógyszerellátás gyógyszertárak általi biztosítása érdekében emelik a standard receptúra-készítmények és az érzéstelenítők térítését.
- A citosztatikumokkal való ellátás minősége és biztonsága és egyben gazdaságossági tartalékok feltárása érdekében a betegpénztárak és a gyógyszergyártók közötti rabattszerződések megkötésére, továbbá a társadalombiztosítási önkormányzat által a térítésekre vonatkozó tárgyalásokra nyílik lehetőség.
- Az antibiotikumok célirányos alkalmazása érdekében átalakítják a diagnosztikai eljárások térítési rendszerét.
- A gyógyszertörvény a gyártói jogokkal rendelkező üzemekben működő szakismeretekkel rendelkező személyek elismerése tekintetében igazodik az európai előírásokhoz.
- A betegek aktív ellátásának biztosítása érdekében korlátozottan lehetővé válik a kórházi gyógyszertárak által rendelt importgyógyszerekkel való készletképzés.
- A gyógyszerellátás tekintetében jelentkező hiányhelyzetek megelőzése érdekében az illetékes szövetségi főhatóságok a gyógyszertörvény módosításával lehetőséget kapnak arra, hogy információkat kérjenek a gyártóktól az adott gyógyszerből rendelkező álló készletezett mennyiségekre és a felírások volumenére vonatkozóan.

Az új törvény 2017-ben lép hatályba. Nem igényli a Bundesrat hozzájárulását.

Sonia Pellegrini – Sacha Roth: Az ellátórendszer költségeinek és finanszírozásának alakulása a kórházfinanszírozás revíziója óta. Aktualizálás 2013

Schweizerisches Gesundheitsobservatorium

OBSAN BULLETIN 1/2016 (8 p.)

Kulcsszavak: kórházfinanszírozás, költségek, kórházi ellátás, Svájc

Forrás Internet-helye:

http://www.obsan.admin.ch/sites/default/files/publications/2016/obsan_bulletin_2016_01_d.pdf

Eredmények 2013

- A kórházak bevételei mérsékeltebben növekedtek mint 2012-ben.
- A kiadások magasabbak voltak mint 2012 előtt (küszöbeffektus az új kórházfinanszírozási rendszerre való átállás miatt).
- A fekvőbeteg esetek száma, elsősorban a privát kórházakban, valamivel erőteljesebben növekedett mint 2012-ben.
- Folytatódott a kórházfinanszírozás új szabályainak bevezetése.
- Az adatminőség összességében nem változott.

A kiadások 2013-ban mérsékelten növekedtek

- Az összbevétel változása 2013-ban feleakkora volt, mint 2012-ben (+3,2% szemben +7,0%-kal).
- A kötelező betegbiztosítás és a kantonok kiadásai 2013-ban csak mérsékelten növekedtek (+0,9%, ill. +0,6%), miután a növekedés 2012-ben igen erőteljes volt.
- 2012-ben és 2013-ban csak a fekvőbeteg kórházi szolgáltatások termelési költségei alakultak hasonló mértékben (+4,6%, ill. +4,2%).

A kötelező betegbiztosítás kiadásai fekvőbeteg kórházi szolgáltatásokra fordított kiadásai 2013-ban enyhén növekedtek

A törvény revíziójának egy további célja a finanszírozás eloszlásának felülvizsgálata és a kötelező betegbiztosítás által viselt rész csökkentése volt.

A kötelező betegbiztosítás fekvőbeteg kórházi szolgáltatásokra fordított kiadásainak növekedése a megfigyelés teljes időszakában 2013-ban volt a legalacsonyabb (+0,9%). Az új finanszírozási rendszer bevezetése során, 2012-ben megfigyelt igen erőteljes növekedés (+10%) nem folytatódott. A rendszer átalakítása mégis kiváltott egy küszöbeffektust. A kiadások 2012-ben ugrásszerűen növekedtek, majd ez magasabb szinten, de lassabban folytatódott.

A kötelező betegbiztosítás kiadásainak mérsékelt növekedése 2013-ban egyrészt az ebben az évben általában mérsékelt növekedésre vezethető vissza, másrészt a költségeknek a kantonok irányában való eltolódásával hozható összefüggésbe. A kantonok egyre nagyobb részt viselnek a fekvőbeteg kórházi szolgáltatások finanszírozásából. Ennek aránya 2017-ig 55%-ra növekedik.

Azt, hogy a kötelező betegbiztosítás kiadásainak növekedése az új rendszer keretében tartósan mérséklődik-e, vagy a kiadások növekedési rátája visszaáll-e a korábbi szokásos szintre, mint pl. a 2005 és 2011 közötti évente átlagos +3,5%-ra, csak az elkövetkező évek fejleményei fogják eldönteni.

Az aktív ellátás a pszichiátriával és a rehabilitációval való összehasonlításban

Mivel az esetátalányokon alapuló SwissDRG bevezetése csak az aktív ellátásra vonatkozik, érdekes megfigyelni, hogy a kötelező betegbiztosítás kiadásai ezen a területen hasonlóan alakulnak, mint a pszichiátria és a rehabilitáció területén. Ha stimmel az a feltevés, hogy az átalányelszámolás lefékezi a kiadásnövekedést, az aktív ellátás területén a kiadásoknak lassabban kellene növekedniük, mint más területeken.

Ezzel a feltevéssel ellentétben azonban a pszichiátria és az aktív ellátás területén hasonló fejlődés ment végbe. A kötelező betegbiztosítás kiadásainak az aktív ellátás területén megfigyelt növekedése 2012-ben a pszichiátria területén is megjelent. E küszöbeffektust mindkét területen a kiadások enyhe növekedése követte (+0,2%, ill. +1,3%).

A kötelező betegbiztosítás kiadásai a rehabilitáció területén 2013-ban erőteljesebben növekedtek (+8,2%) mint a többi területen. 2013-ban a rehabilitáció területén az esetszám is jelentősen növekedett (+7,5%). 2013-ban az aktív ellátásból a rehabilitáció területére áthelyezett esetek száma is növekedett, de nem szignifikáns mértékben.

[Lásd még: Dimitri Kohler et al.: *Az ellátórendszer költségeinek és finanszírozásának alakulása az új kórházfinanszírozási rendszer bevezetése óta (2010-2012) – OBSAN RAPPORT 61, 2015. 16. sz.*]

2016 első félévében csökkent a német társadalombiztosítás deficitje

Bundesamt für Statistik

Deutsches Ärzteblatt online, 2016. október 14.

Kulcsszavak: társadalombiztosítás, statisztika, Németország

Forrás Internet-helye: <http://www.aerzteblatt.de/nachrichten/70912> ;
<https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/GesellschaftStaat/OeffentlicheFinanzenSteuern/OeffentlicheFinanzen/EUHaushaltsrahmenrichtlinie/Tabelle/AusgabenEinnahmenSozialversicherung.html> ;

A német társadalombiztosítás 2016 első félévében 1,3 milliárd EUR deficitet könyvelt el. A hiány 3,4 milliárd EUR-ral alacsonyabb volt, mint 2015 első félévében. A társadalombiztosítás elemei: a kötelező betegbiztosítás, a nyugdíjbiztosítás, az ápolásbiztosítás és a Szövetségi Munkaügyi Ügynökség (*Bundesagentur für Arbeit – BA*).

A társadalombiztosítás bevételei az év első hat hónapjában erőteljesebben növekedtek a kiadásoknál. Miközben a bevételek 4,2%-kal, 293,4 milliárd EUR-ra növekedtek, a kiadások növekedése 3% volt (294,7 milliárd EUR-ra). Miközben a nyugdíjbiztosítás és a kötelező betegbiztosítás deficitet termelt, a Szövetségi Munkaügyi Ügynökség többletet ért el.

A deficit a kötelező betegbiztosításnál volt a legmagasabb, beleértve az Egészségügyi Alapot. 2014 első negyedéve óta mindkettő rendszeresen deficitet termel. A deficit 2016 első félévében 2,6 milliárd EUR volt, tehát 1,7 milliárd EUR-ral alacsonyabb, mint egy évvel korábban.

A finanszírozási egyenleg javulásában meghatározó volt, hogy a bevételek (+6,1%) erőteljesebben növekedtek, mint a kiadások (+4,3%). Ennek okai: a gyógyszerkiadások és a kezelési költségek növekedése és az Egészségügyi Alap deficitje.

A nyugdíjbiztosításból 1 milliárd EUR hiányzik. Ennek okai: az anyasági nyugdíj bevezetése és a járulékkulcs csökkenése. A Szövetségi Munkaügyi Ügynökség többlete 1,6 milliárd EUR volt. Az ápolásbiztosítás kereken 300 millió EUR többletet ért el. Ennek oka egyebek között a legújabb ápolási reform.

Kulcsszavak: népegészségügy, tuberkulózis, Európa

Forrás Internet-helye: <http://www.atsjournals.org/doi/abs/10.1164/rccm.201606-1097LE#.WAW3UOWLSUm>

Német kutatók szerint a tuberkulózis kezelésére csaknem minden európai országban nem az ajánlott terápiát alkalmazzák.

Az egyre szélesebben terjedő multirezisztens tuberkulózis kezelése közismerten számos mellékhatással jár, drága és körülményes. Az Egészségügyi Világszervezet 2016 májusa óta egy rövid idejű terápiát ajánl, amennyiben a baktériumok minden alkalmazott gyógyszerre érzékenyek.

A *Deutsches Zentrum für Infektionsforschung (DZIF) Borstel* kutatói tanulmányukban figyelmeztetnek, hogy ez a rövid idejű terápia Európában csak kevés esetben alkalmazható sikeresen.

Az elmúlt évtizedekben a tuberkulózis baktériumok antibiotikum rezisztens törzsei drámai módon elterjedtek. A multirezisztens tuberkulózissal fertőzött betegek száma 2009 és 2014 között 261%-kal növekedett, e betegek több mint kétharmada a WHO Európai Régiójának országaiban él. Egyes kelet-európai országokban már az összes eset 40%-át multirezisztens baktérium-törzsek (MDR-TB) okozzák. Ez akkor áll fenn, ha a baktériumok legalább Rifampicin-nel és Isoniazid-del szemben rezisztensek.

A WHO ajánlása szerint ezeket a betegeket legalább 20 hónapon keresztül legalább négy különböző gyógyszerrel kell kezelni.

Bangladesh-ben, Nigériában és Kamerunban végzett vizsgálatok kimutatták, hogy a tuberkulózis elleni gyógyszerek bizonyos kombinált terápiájával már kilenc-tizenkét hónapnyi kezelés is elégséges az összes érintett beteg 80%-ának meggyógyításához.

E készítmények közé tartoznak a Kanamycin, a Moxifloxacin, a Protionamid, a Clofazimin, a Pyrazinamid, a magasan adagolt Isoniazid és az Ethambutol. A WHO 2016 májusa óta ezt a rövid idejű terápiát javasolja, ha a baktériumok az összes gyógyszerrel szemben érzékenyek.

A német kutatóintézetben az elmúlt években pontosan elemezték a tuberkulózis baktériumok multirezisztens törzseinek európai elterjedését és megállapították, hogy az Európában terjedő baktériumok igen sok antibiotikummal szemben rezisztensek. Kutatásaik során több mint ezer európai betegnél vetették össze a tuberkulózis baktériumok antibiotikum rezisztenciáját.

A vizsgálat eredményei szerint az összes európai beteg 92%-a számára nem jöhet szóba a rövid idejű kezelés, mivel a baktériumok már legalább egy gyógyszerrel szemben rezisztensek.

A *Deutsches Zentrum für Infektionsforschung* kutatói most személyre szabott terápiákat és biomarkereket fejlesztenek ki, hogy individuálisan megállapíthassák a gyógyuláshoz szükséges kezelés időtartamát.

Kulcsszavak: orvosilag asszisztált reprodukció, IVF, ICSI, Ausztrália

Forrás Internet-helye: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1471-0528.14365/abstract;jsessionid=67CCFF986603723AB31728C247F0DD47.f03t04> , <http://www.adelaide.edu.au/news/news88462.html>

Michael Davies (University of Adelaide) tanulmánya szerint azoknál a nőknél, akik 40 év fölötti életkorban orvosilag asszisztált reprodukció igénybevételével szülnek gyereket, a károsodással világra jövő csecsemők száma feleakkora, mint a velük egykorú, termékeny nőké, akik természetes módon váltak terhessé. A szerző cáfolja, hogy a 40 év fölötti nők, mindenekelőtt orvosilag asszisztált mesterséges megtermékenyítés esetén, életkoruknál fogva nagy kockázatot vállalnának, mivel nagyobb az esélye, hogy egészségkárosult csecsemőt hoznak világra.

A tanulmány eredményei az 1986 és 2002 között Dél-Ausztráliában létrejött élveszüléseken alapulnak: 301.000 szülésre orvosilag asszisztált reprodukciós eljárás nélkül, 2.200 szülésre in-vitro-fertilizációval és csaknem 1.400 szülésre pedig intracitoplazmatikus spermium injektálással (ICSI) került sor.

Ebben az időszakban az összes korcsoport figyelembevételével a születési hibák prevalenciája (ICD9-BPA) természetes szülés esetén a várakozásoknak megfelelően 5,7 %-kal a legalacsonyabb volt. AZ IVF-csoportban a gyermekek 7,1%-a, az ICSI-csoportban 9,9%-a jött világra valamilyen károsodással.

A prevalencia azonban döntő módon megváltozott, amikor a kutatók a 30 év alatti és a 40 év fölötti nők adatait vizsgálták. A születési hiba kockázata asszisztált reprodukciós eljárást követően a 30 év alatti/ICSI-csoportnál 11,3% (a legmagasabb), a 40 év fölötti/IVF/ICSI-csoportnál 3,6% (a legalacsonyabb) volt. Természetes születeknél a kutatók a fiatalabb nőknél a születési hibák 5,6%-os, a 40 év fölöttieknél annak 8,2%-os prevalenciáját figyelték meg, a kockázat tehát kétszer akkora, mint az ugyanazon korcsoportban mesterséges megtermékenyítést igénybevevő nőknél.

Az asszisztált reprodukció előnyének okait még nem vizsgálták. A kutatók sejtése szerint ez az ovuláció életkorral összefüggő csökkenésének fordított hatásával függhet össze. A tanulmány szerint az eljárás azoknál a nőknél is előnyös, akik korábban már ICSI segítségével estek teherbe.

A terhes nők test-tömeg-indexe és az újszülött biológiai életkora

BMC Medicine (DOI 10.1186/s12916-016-0689-0)

Kulcsszavak: nőgyógyászat, terhesség, test-tömeg-index, elhízottság, biológiai életkor, telomérek, Belgium

Forrás Internet-helye:

<https://bmcmedicine.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12916-016-0689-0>

Dries S. Martens és Tim Nawrot (Hasselt University) kutatócsoportja arra a következtetésre jutott, hogy a terhes nők test-tömeg-indexe befolyásolja gyermeke biológiai életkorát. Az erre vonatkozó bizonyítékot a telomérek megrövidüléséből vezették le.

A telomérek hossza és a biológiai életkor közötti összefüggés már ismert. Minél hosszabbak a telomérek, a sejtek annál gyakrabban képesek az osztódásra. Az emberek egy-egy életévük során 32,2 és 45,5 közötti bázispárt veszítenek el. A rövid telomérek ezért kapcsolatba hozhatók olyan időskorral összefüggő megbetegedésekkel, mint a kardiovaszkuláris betegségek, vagy a 2-es típusú diabétesz.

A kutatók most asszociációt mutattak ki a leendő anya test-tömeg-indexe és az újszülött telomérijeinek hosszúsága között. Ehhez összesen 743 (17 és 44 év közötti) nő köldökzsinórvérét vizsgálták közvetlenül a szülés után. Az anyák test-tömeg-indexe a terhesség előtt átlagosan 24,1 kg/m² volt, 80 elhízott, 175 túlsúlyos volt. A test-tömeg-index 1kg/m²-kénti növekedésével a telomérek nagyjából 50 bázispárral rövidültek, ami egy felnőtt 1,1-1,6 életévének felel meg.

A testsúly mellett a kutatók a telomérek megrövidülését okozó további tényezőket is vizsgáltak. Ezek közé tartoznak: a szülők életkora, szocioökonómiai tényezők, az etnikai hovatartozás, a dohányzás, az újszülött neme és születési súlya. Az apák test-tömeg-indexét nem vizsgálták.

Telemedicina Lengyelországban uniós forrásokból

PriceWaterhouseCoopers, Poland
DAZ.ONLINE, 17.10.2016, 13:00

Kulcsszavak: telemedicina, Lengyelország

Forrás Internet-helye:

<https://www.gtai.de/GTAI/Navigation/DE/Trade/Maerkte/suche,t=polens-gesundheitssektor-tastet-sich-an-telemedizin-heran,did=1539406.html> ;
<https://www.deutsche-apotheker-zeitung.de/news/artikel/2016/10/17/polnische-buerger-offen-fuer-telemedizin> ; <http://www.pwc.pl/pl/publikacje/2016/pacjent-w-swiecie-cyfrowym-raport-pwc.html>

A lengyel egészségügyi rendszer is a várólisták terhét nyögi. A kormány telemedicina szolgáltatásokkal orvosolná a helyzetet, amit a polgárok nyitottsággal fogadnak.

A *PriceWaterhouseCoopers* jelentése szerint 2015-ben a Lengyelországban végrehajtott telekonzultációk száma az előző évhez viszonyítva megduplázódott. A felmérés szerint a megkérdezettek fele venne igénybe szolgáltatásokat telekommunikáció közvetítésével a belgyógyászat területén. A megkérdezettek 40%-a venné igénybe a kardiológia, a dermatológia és a gyógyszer-tanácsadás területén felkínált távkonzultációt. És mintegy 30% érdeklődne a pszichológiai, allergológiai vagy neurológiai tanácsadás iránt a telemedicina segítségével.

A lengyel kormány mindenben támogatja e törekvéseket. A nemzeti Egészségügyi Alap (NFZ) 2006 eleje óta megbízásokat ad telekommunikációs szolgálatok részére a geriátria és a kardiológia területén. Ezeket megfelelő EU-forrásokból támogatják.

Két Varsó-környéki egészségügyi intézmény 2016 októberében 2 millió EUR EU-támogatásban részesült e-szolgáltatások bevezetése céljából:

- Az Anya-Gyermek Intézet négy további egészségügyi intézménnyel közösen 2018 májusáig a betegdokumentumok igazgatása, az e-dokumentáció és az online szolgáltatások elektronikus rendszerének bevezetését tervezi. A partnereknek egyebek között be kell vezetniük az orvosi vizsgálatok és beutalások, a laborvizsgálatok elektronikus hálózatba kapcsolását, az orvosi vizsgálatok online vezetését.
- A Kardiológiai Intézet 2017 végéig virtuálisan átállíthatja a dokumentumforgalmat és az ügyfélkapcsolatokat. Ezenkívül egyebek között létre kell hoznia a vizitek nyilvántartásának és igazgatásának portálját.

Hasonló úton jár a varsói *Inflancka* szakkórház, amely több partnerrel közösen csaknem 1 millió EUR összegű EU-támogatásra tett szert. A cél ugyancsak a dokumentumforgalom, az időpontok egyeztetése, valamint az orvosok és betegek közötti kontaktus megkönnyítése.

Kontakt:

Dr. Helga Blasius (hb),
redaktion@deutsche-apotheker-zeitung.de

Az orvosi praxisok túl sok kamatot, kezelési költséget és hiteldíjat fizetnek

Arzt & Wirtschaft Online, 18. Oktober 2016. 3:26

Kulcsszavak: orvosi praxisok, pénzügy, hitel, kamat, banki költség, Németország

Forrás Internet-helye:

https://www.arzt-wirtschaft.de/praxen-zahlen-zu-hohe-zinsen-bearbeitungskosten-und-kreditgebuehren/?auwUsrGr=so&utm_campaign=FINANZEN-Newsletter-19_10_2016-2016-10-19+05%253A30%253A00&utm_source=AuW-Newsletter&utm_medium=email&utm_term=Praxiskosten-Praxen+zahlen+zu+hohe+Zinsen%252C+Bearbeitungskosten+und+Kreditgeb%253C%25BChren&utm_content=SO

A Heilwesennetzwerk honlapja: <http://www.hwnw.de/>

Az orvosok más banki ügyfelekhez hasonlóan kedvező kamatlábakban részesülnek. A praxis felszerelése, orvostechnikai berendezések beszerzése tekintetében a hitelek soha sem voltak csábítóbbak, mint mostanság. Nagy a kísértés, hogy az ügyfél ne nézzon utána a hitelfelvétel részleteinek. Ezt a hibát sokan elkövetik és csak később észlelik, hogy a másodlagos költségek és díjak annyira megrágítják a hitelt, hogy már meg sem éri. Az egyik orvosi érdekvédelmi munkaközösség (*genossenschaftliche Heilwesennetzwerk*) tapasztalata szerint a praxistulajdonosok panaszáradata indult el a bankokkal szemben.

A jelenlegi németországi jogi környezet a „hitelfelvevők számára barátságosként” jellemezhető. Ezek a fogyasztói szempontból előnyös előírások a hitelek visszavonásának lehetőségeitől, a meg nem engedett kezelési és kamatdíjakig és a befizetett magas kamatok visszaköveteléséig terjednek. Példaként idézhető több Düsseldorfban hozott bírósági ítélet, amely a fogyasztói hitelszerződések visszacsinálására és ún. kamatplafon-díjak visszatérítésére kötelezte a bankokat. Ennek során e problematikával összefüggésben különböző bírósági ítéletek kifejtették, hogy az ún. kamatplafon-díjak változó kamatlábai kiigazításának pontos feltételei az ügyfelek számára teljesen érthetetlenek.

Ám ha már az orvosok és praxisok iparüzési célból hiteleket vettek fel, megéri a szerződéseket megvizsgáltatni. Az *Oberlandesgericht Frankfurt* 2016. február 25-én (3 U 110/15) úgy döntött, hogy a kezelési költségeket vállalkozók is visszakövetelhetik.

A szerző:

Lutz Tiedemann

Fachanwalt für Bank und Kapitalmarktrecht in Hamburg,
Mitglied im Heilwesennetzwerk RM eG, Meerbusch

ELŐJEGYZÉSI LISTA:

Egészségügyi statisztikai évkönyvek:

- Szociális biztonság az európai országokban: számok és tények (2015) (BMAS)
- 35 európai ország statisztikai adatai: egészségügy, szociális biztonság (BFS)

Svájc:

- A gyógyító és prevenciós szolgáltatások költségeinek alakulása 2002 és 2012 között (*Soziale Sicherheit* 2015. 6. sz.)
- Az új kórházfinanszírozás hatása a kórházi ellátások minőségére. Aktualizálás 2013 (*Obsan Bulletin*)
- Szocioökonómiai és kulturális egyenlőtlenségek a svájci lakosság egészségmagatartásában (*Obsan Bulletin, Obsan Bericht*)
- Az időskorúak részére nyújtott átmeneti struktúrák kínálata és igénybevétele (*Obsan Dossier* 52)
- Swiss Personalized Health Network (SAMW Bulletin)
- A Svájci Orvostudományi Akadémia alapelvei az embereken végzett kísérletekről
- A Svájci Orvostudományi Akadémia irányelvei a kényszerintézkedésekről (átdolgozott változat), 2015 december
- A szociális segélyek helyzete Svájcban (*Soziale Sicherheit* 2015. 6. sz.)
- Folyamatok a szociális segélyek területén (2006-2011)
- A foglalkoztatás minősége Svájcban
- *ValeurS Gesundheit*, 2016. 1. sz. A Szövetségi Statisztikai Hivatal információs magazinja
- Tartós ápolás a kantonokban (*Obsan Rapport*)
- A nem fertőző betegségek indikátorai Svájcban
- *Swiss Personalized Health Network (SAMW)*
- Longitudinális elemzés a krónikus betegekről (*Obsan Bulletin*)

Szociálpolitika:

- Munkanélküliség és előrehozott nyugdíjazás az időskorúak körében Európában (*ZSR-Kompakt*)
- A csökkent keresőképesség miatti előrehozott nyugdíjazás biográfiai előzményei (*ZSR-Kompakt*)
- A gazdasági válság és a német szociális rendszer válsága
- A hitelalapú szociálpolitika felemelkedése Németországban

- Az időskori biztosítás finanszírozása Németországban tartományok közötti összehasonlításban
- Jelentés a családpolitikáról és a családok helyzetéről Németországban 2014-ben – *Familienreport 2014*
- A szociális innováció gazdasági tényezői
- A német szociális modell válsága (IAQ)
- Válság és válságkezelés a német szociális államban (ZeS)
- Jövedelmi egyenlőtlenségek és csúcsjövödelmek (IMK Report)
- Szociális biztonság a munkavégzés modern világában. A GVG állásfoglalása az Arbeit 4.0 Zöldkönyvvel kapcsolatban
- Jelentés a minimálbékekről 2016-ban – *WSI-Mindestlohnbericht 2016 (WSI-Bericht, WSI-Report 1/2016)*
- Soziale Sicherheit (CHSS), 2016. 1-2. sz.

Kórházügy:

- A minőség, mint a döntéshozatal kritériuma a kórházügyi tervezés területén (DKI)
- Az állami finanszírozás feladatainak a járulékfizetőkre való áttevődése. Elemzés a privát betegbiztosítók szemszögéből

eHealth:

- Ellátás 2030-ban – *Versorgung 2030 – eHealth, mHealth, Telemedizin (GVG Köln)*

Rehabilitáció:

- Jelentés a rehabilitáció helyzetéről – *Rehabericht 2015 (DRV)*
- Az orvosi rehabilitáció jövője

Népegészségügy:

- *Gesundheit in Deutschland 2015*
- Egészségi egyenlőtlenségek az időskorúak körében (*GBE Kompakt, RKI*)
- Időskorúak testi ereje (*RKI Faktenblatt*)

Rövidhírek (aleatorikusan):

Praxishírek (*Arzt & Wirtschaft*)

Gyógyszerpiaci rövidhírek (*Pharmazeutische Zeitung, Deutsche Apotheker Zeitung*)

Népegészségügyi rövidhírek (*Robert-Koch-Institut*)